

et af to skulde Folketinget gøre her, enten indskrænke Loven til at raade Bød paa de mest fremtrædende Ubilligheder, der fandtes ved den nuværende Lønningslov for Universitetet, eller ogsaa gaa den anden Vej og tage hele Spørgsmaalet om Universitetets Organisation op til en grundig og udførlig Drøftelse. Jeg syntes, at Folketinget maatte gaa en af de 2. Veje, og jeg skal villig indrømme, at jeg i og for sig har mest Sympati for at gaa den sidste Vej, at gaa den Vej, at faa hele det store Universitetsspørgsmaal op til Drøftelse og der at faa Vejlig- heds til, at gøre de Krav gældende, som i mange Aar fra Befolkningens Side ere gjorte gældende over for Universitetet, særlig Uni- versitetet i Egenkab af Skole for vordende Embedsmænd. Universitetets Virksomhed paa dette Omraade har jo med god Grund i den sidste Vænestkaalder og vel meget længere endnu været Genstand for Kritik, og jeg sø- ler mig i ethvert Tilfælde forvisset om, at dette Ting vilde svigte sin Pligt, hvis det gik til en Organisationslov for Universitetet, uden at der samtidig blev gennemført en virkelig Omorganisation af Universitetet som Embedsskole. Jeg forstaaer derved baade, at Betingelserne for Afgang til denne Em- bedsmandskole blev andre, end de nu ere, at selve Uddannelsesmaaden blev en anden, at Afgangsprøven, Afgangsbrevet eller hvad man nu vil kalde det, blev et andet, overho- vedet at vi kom ind paa et helt andet Spor ved vor Embedsmandsuddannelse. Jeg finder Anledning til at gøre disse Bemærkninger, ikke for nu her at komme ind paa en større Drøf- telse deraf, men da den ærede Ordfører lod falde en Ytring om, at man havde lyst til at vide — jeg tror, det var over for et an- det Mindretal, den ærede Ordfører gjorde den Bemærkning — hvad dette Mindretal forstod ved en Omorganisation af Uni- versitetet, finder jeg Anledning til at sige, at jeg i ethvert Tilfælde nok kunde tænke mig Ting, som jeg ønskede at tage Ordet for ved en saadan Omorganisation, og tror ogsaa, at den ærede Ordfører vistnok i alt væsent- ligt vilde være enig med mig deri. Jeg siger derfor, at i det Øjeblik, vi havde taget selve Spørgsmaalet om en Omorganisation af Universitetet op, vilde jeg have fundet, det burde været min Pligt at tage Del i det og saa virksomt og kraftigt som muligt gøre de

Synsmaader gældende, jeg har paa disse Omraader, og som jeg tror deles af en stor Del af Befolkningen. Der er en saa almin- delig Misfornøjelse i hele Befolkningen med vor Embedsmandsuddannelse, at det Tids- punkt før eller senere maa komme, hvor man virkelig med Kraft forlanger en Forandring gennemført deri. Men paa den anden Side kunde jeg ikke være blind for, at hvis man i dette Øjeblik vilde tage hele dette Spørgs- maal op, vilde det, saaledes som den politiske Situation en Gang er, føre overordentlig store Vanskeligheder med sig. Derfor staaer det saaledes for mig, at vilde man overho- vedet indlade sig paa en Drøftelse af dette Spørgsmaal, var der ikke væsentlig anden Vej at gaa end den, som den ærede Ordfø- rer har fremsat i Dag, nemlig at raade Bød paa de mest fremtrædende Ubilligheder, der kunne være i den nuværende Lønningslov, og saa udsætte alle videre gaaende Planer til bedre Tider, navnlig indtil Spørgsmaalet om en Universitetsomorganisation har antaget en saadan Form i den offentlige Debat, at der er blevet oparbejdet en saadan Mening og en saadan Stemning over for denne Sag, at man har Udbygt til her i Tinget med Kraft at kunne gøre disse Krav gældende. Men paa den anden Side, naar jeg kommer ind paa det Synspunkt, at man skulde raade Bød paa de Ubilligheder, der findes i de nuvæ- rende Lønninger ved Universitetet, kunde jeg jo ikke dølgge for mig selv, at man her i dette Ting ikke kan se paa denne Sag isoleret, ikke kan se paa den uden i Forbindelse med hele vort øvrige Undervisningsvæsen. Man kunde ikke se bort fra den Maade, hvorpaa man fra Regeringens og det andet Tings Side og fra det Mindretals Side her i Tin- get, der kaldes Højre, og jeg kan endelig og- saa nævne: fra Universitetets Side, har stil- let sig over for det Undervisningsvæsen her i Landet, der har Folkets Sympati i langt bredere Lag og i langt videre Krese end den egentlige Universitetsdannelse. Og der kunde jeg ikke nægte for mig selv, at naar man ser hen paa, hvorledes man fra det andet Tings Side har stillet sig over for Spørgsmaalet om Folkehøjskolerne her i Landet, hvorledes Folkehøjskolerne ogsaa fra Regeringens Side, i alt Fald en Tid lang, have været Genstand for Forfølgelse, og naar man endelig ser hen til Universitetet og mindes, hvorledes enkelte